

T.C.

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

İç Denetim Birim Başkanlığı

2011 MALİ YILI

İÇ DENETİM FAALİYET RAPORU

15 Şubat 2012

T.C
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
İÇ DENETİM BİRİM BAŞKANLIĞI
2011 MALİ YILI
İÇ DENETİM FAALİYET RAPORU

İÇİNDEKİLER

.....	
ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU.....	4-5
İÇ DENETİM BİRİM YÖNETİCİSİNİN SUNUŞU.....	6-7
I- GENEL BİLGİLER.....	8-9
A- İç Denetim Biriminin Misyon ve Vizyonu.....	10
1-Misyonumuz.....	10
2-Vizyonumuz.....	10
B- Görev,Yetki ve Sorumluluklar.....	11
1-İç Denetçinin Görevleri.....	11
2-İç Denetçinin Yetkileri.....	12
3-İç Denetçinin Sorumlulukları.....	13
4-İç Denetim Uygulamaları.....	13
5-İç Denetimin Organizasyon Yapısındaki Yeri.....	14
C- İç Denetim Birimine İlişkin Bilgiler.....	15
1- Fiziksel Yapı.....	15
2- Örgüt Yapısı.....	15
3- Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	15
4- İnsan Kaynakları.....	16
5- Mali Kaynaklar.....	16
D- İdarenin Teşkilat Yapısı.....	17

II- AMAÇ ve HEDEFLER.....	18
A- İç Denetim Faaliyetinin Amaç ve Hedefleri	18
1- Birimimizin Amaçları.....	19
2- Birimimizin Hedefleri.....	20
B- Temel Politikalar ve Öncelikleri.....	21-22
III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER.....	23
A- Denetim Faaliyetleri.....	23
1-Denetim Raporları.....	24
a) Denetlenen Birimler.....	24
b) Denetimi Devam Eden Birimler.....	25
2-İnceleme/Araştırma Raporları.....	25
B- Denetimde Yapılan Tespit ve Öneriler.....	25
C- Uzlaşlamayan Hususlar.....	25
D- Danışmanlık ve Diğer Faaliyetler.....	26
IV- PERFORMANS BİLGİLERİ.....	27
Kalite Güvence Değerlendirmeleri.....	27
V- İÇ DENETİMİN KABİLİYET ve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ..	28
A- Üstünlükler	28
B- Zayıflıklar.....	28
C- Fırsatlar	29
D- Tehditler.....	29
E- Değerlendirme.....	29
VI-İDARENİN RİSKLERİ, RİSK YÖNETİMİ, YÖNETİM VE KONTROL SİSTEMLERİ.....	30
VII- EĞİTİM FAALİYETLERİ.....	31
VIII- ÖNERİ VE TEDBİRLER.....	31-32
EKLER	(Denetim Raporları EK-1 - Diğer Raporlar Ek-2)

ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU

Çukurova Üniversitesi kurulduğu 1973 yılından bu güne kadar geçen süre içerisinde yüzyılımızın çağdaş üniversitesini yaratma gayreti ile gerek akademik ve idari kadrosu, gerekse öğrencilerine verdiği sosyal ve kültürel olanakları ve eğitim alt yapısı ile ülkemizdeki gelişmiş üniversiteler arasında yerini almıştır.

Çukurova Üniversitesi bilginin keşfedilmesine, ortaklıkların kurulmasına ve yenilikçi akademik faaliyetlerin geliştirilmesine özen gösteren bir kurumdur. Üniversitemiz lisans, ön lisans, lisansüstü öğrencisi, normal, ikinci öğretim, uzaktan eğitim öğretim gerçekleştiren bölümleriyle büyük bir eğitim kurumudur.

Küreselleşen dünyamızda, ülkemizin tarihini çok iyi bilerek ve bundan yeterli dersler çıkararak, Çukurova Üniversiteli gençlerimiz ile birlikte, Türkiye Cumhuriyetinin temel değerlerine bağlı olarak eğitimi sürdüreceğiz. Üniversitemizin seçkin akademik ve idari kadrosu ile, bölge insanımızın göstermiş olduğu teveccüh ve destek ile, bunu en iyi şekilde başaracağımıza inanıyorum.

Bunun yanında Üniversitemizin belirlediği hedeflere ulaşmasının yollarından bir tanesi belki de en önemlilerinden biri olan uluslararası standartlara uygun yönetim anlayışının benimsenmesidir. Bu konuda Türk kamu mali sistemini yeniden yapılandırmayı ve uluslararası standartlara uygun hale getirmeyi amaçlayan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımının yanı sıra mali saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkeleri ön plana çıkmıştır.

Bu bağlamda söz konusu kanunda iç denetim; kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyeti olarak tanımlanmış olup, bu açıdan iç denetim geçmişe dönük hata arayan değil, risk odaklı geleceğe yönelik kuruma değer katmaya çalışan

risk ve zayıflıkları belirleyip, iyi uygulama örneklerinden yararlanan ve çağdaş denetim teknikleri kullanarak sistemin eksik ve hatalarını düzelten ve kuruma yön gösteren iç denetim olgusu, Türkiye de ve Üniversitemizde alması gereken yeri almaya başlamıştır.

Sonuç olarak, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca Üniversitemizde yapılan iç denetim ve danışmanlık faaliyetlerinin, yıllık sonuçlarının kamuoyuna açıklanması, İç Denetim Faaliyet Raporu ile sağlanması amaçlanmıştır.

Kurumların sağlıklı bir değerlendirme yapabilmeleri, plan ve programlarında gösterilen amaç ve hedeflerine ulaşabilmeleri için kullanabilecekleri araçların en önemlisi, her yıl birim ve idarece hazırlanan faaliyet raporlarıdır.

2011 yılı İç Denetim Faaliyet Raporumuzu kamuoyunun bilgisine sunar, emeği geçen tüm çalışanlarımıza teşekkür ederim.

Saygılarımla

Prof. Dr. Alper AKINOĞLU
Rektör

İÇ DENETİM BİRİM YÖNETİCİSİNİN SUNUŞU

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Kamu mali yönetiminde köklü değişikliklere yol açmış olup, söz konusu kanun ile kamu kaynağının kullanılmasının genel esasları olarak mali saydamlık, hesap verme sorumluluğu ile stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme olarak belirlenmiştir. Bu esaslar çerçevesinde kamu kaynağının elde edilmesine ve kullanılmasına ilişkin kamuoyunun bilgilendirilmesi, kamu kaynaklarının hukuka uygun, etkin ve verimli kullanımı için gerekli önlemlerin alınması ve kamu idareleri faaliyetlerinin stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedeflerine uygun olarak yürütülmesi gerekmektedir.

Bu açıdan iç denetim, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak faaliyetlerini gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır.

Bu faaliyetleri sonucunda iç denetim, idarenin iç kontrol sisteminin etkinliği ile idarenin faaliyetlerini olumsuz etkileyecek risklerin en aza indirilmesi ve tanımlanması, ayrıca kamu varlıklarının güvence altına alınması hususlarında da önerilerde bulunur.

Üniversitemizin İç Denetim Başkanlığı olarak, 5018 sayılı Kanunla kendisine verilen görev, yetki ve sorumluluk çerçevesinde gerçekleştirilen denetim faaliyetleri ve danışmanlık hizmetleri ile üniversitemiz faaliyetlerine en üst düzeyde katkı sağlanması amaçlanmış olup, bu kapsamda kaynakların verimli bir şekilde yönetilip yönetilmediği, idarenin süreçlerinde herhangi bir aksama olup olmadığı, kontrol yapılarının iyi çalışıp çalışmadığı üzerine yoğunlaşmıştır. Bu kapsamda iç denetim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde ve denetim sonucunda tespit edilen hususlarla ilgili önerilerin uygulanabilmesinde üst yönetimin desteği yadsınamayacak bir gerçektir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik uyarınca hazırlanan 2011 mali yılı iç denetim faaliyet raporu kamu yönetiminde yeniden yapılanmanın temel ilkelerinden olan saydamlık anlayışının daha da güçlenmesine ve performansa dayalı doğru bilgilendirmeyi topluma karşı sorumluluklarımızdan birisi olarak gören bir anlayışla hazırlanmış bulunmaktadır

İç Denetçi arkadaşlarımızın faaliyetlerinden ve hizmetlerinden dolayı, ayrıca söz konusu denetimlerin ve faaliyetlerin gerçekleşmesine katkı veren üniversitemiz personeline teşekkür ederim.

Sami OLCAN

İç Denetim Birim Başkanı

I- GENEL BİLGİLER

Ankara Üniversitesi tarafından 1969 yılında kurulan Ziraat Fakültesi ve 1972 yılında Atatürk Üniversitesi tarafından kurulan Tıp Fakültesi, 1973 yılında bir araya gelerek Çukurova Üniversitesi kurulmuştur. 1973 yılında Temel Bilimler, 1978 yılında Mühendislik ve 1982 yılında İdari Bilimler Fakültesinin de kurulması ile fakülte sayısı beşe çıkmıştır. 1983 yılında Temel Bilimler Fakültesi, Fen-Edebiyat Fakültesi adını almış, İdari Bilimler Fakültesi de Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi ile birleşerek İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi adını almıştır. Mühendislik Fakültesi ile Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademisine bağlı Mühendislik Fakültesi'nin 1982 yılında birleşmesi ile Mühendislik - Mimarlık Fakültesi ortaya çıkmıştır. Ayrıca Adana, Mersin ve Hatay'daki Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı iki yıllık yabancı dil yüksekokullarının birleşmesiyle Eğitim Fakültesi oluşmuştur. Su Ürünleri Fakültesi 1985 yılında kurulan Su Ürünleri Yüksekokulunun 1992 yılında fakülteye dönüştürülmesiyle oluşmuştur.

1992 yılına gelindiğinde 6 Fakülte, 1 Yüksekokul, 5 Meslek Yüksekokulu, 3 Enstitü, 1 Devlet Konservatuvarı, 22 Araştırma ve Uygulama Merkezinden oluşan Çukurova Üniversitesi, 3 yeni Üniversite'nin nüvesinin oluşturulmasına katkıda bulunmuştur. 1992 yılında modern bina, laboratuvar ve eğitim araçlarıyla 2 Yüksekokul Mersin Üniversitesi'ne, 3 Yüksekokul Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'ne devredilmiştir. Kahramanmaraş'taki Araştırma ve Uygulama Merkezi binaları ise yeni kurulan Sütçü İmam Üniversitesi'ne devredilmiştir.

1993 yılında, İlahiyat, Diş Hekimliği ve Güzel Sanatlar Fakültelerinin kurulmasıyla fakülte sayısı 10'a yükselmiş, Adana Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu ve Kozan Meslek Yüksekokulları kurularak eğitime açılmıştır. 1994 yılı içerisinde, Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, 1995 yılı içerisinde de Karaisalı Meslek Yüksekokulu kurulmuştur. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'na, Adana Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu da 1996 yılında Adana Sağlık Yüksekokuluna dönüştürülmüş, 1997 yılında kurulan Kadirli Meslek Yüksekokulu ve 2000 yılında Yumurtalık Meslek Yüksekokulu'nun kurulması ile birlikte akademik kurum sayısı 23'e ulaşmıştır.

2007 Yılında İletişim ve Hukuk Fakülteleri kuruluş izni alınmış olup, Hukuk Fakültesi 2009-2010 eğitim döneminde kampus içerisinde birinci ve ikinci sınıfla eğitime başlamış, İletişim Fakültesi ise henüz eğitime başlayamamıştır.

2009-2010 eğitim öğretim yılında Pozantı Meslek Yüksekokulu ve Balcalı kampusunda bulunan (Lisans ve yüksek lisans öğrencilerine İngilizce eğitimi veren Yabancı Dil Eğitim Merkezi) YADİM yeniden yapılandırılarak Yabancı Diller Yüksekokulu olarak eğitime başlamış olup, yine 2009 yılında Ceyhan Mühendislik Fakültesi ile Adana Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulunun, 2011 yılında ise Eczacılık Fakültesi ile Tufanbeyli, Feke ve İmamoğlu Meslek Yüksekokullarının kuruluş izinleri alınmış, sadece 2010-2011 eğitim döneminde Adana Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu eğitime başlamıştır.

Ayrıca Üniversitemiz, 2007 yılında Osmaniye’de kurulan Korkut Ata Üniversitesi’ne Osmaniye ve Kadirli Meslek Yüksekokulları tüm birimleriyle devretmiştir.

Şu anda Üniversitemiz 14 Fakülte, 4 Yüksekokul, 12 Meslek Yüksekokulu ve 1 Devlet Konservatuvarı ile eğitim vermekte olup, ayrıca lisansüstü eğitim veren 3 Enstitü ile birlikte akademik birim sayısı 34’a ulaşmıştır.

Seyhan Baraj gölünün doğu yakasında bulunan Çukurova Üniversitesi Balcalı yerleşkesi, 22 km²’lik bir alanı kaplamaktadır. Balcalı adı, Üniversite’nin inşasından önce yerleşkenin içinde bulunan ve aynı adı taşıyan köyden gelmektedir. Çukurova Üniversitesi Balcalı Yerleşkesi’nde idari ve eğitim binaları, tam teşekküllü bir hastane, merkezi kütüphane, kafeterya, spor tesisleri, laboratuvarlar, akademik personel lojmanları ve 3.500 öğrenci kapasiteli öğrenci yurtları bulunmaktadır. Ziraat Fakültesinin araştırma ve uygulama amacıyla kullandığı çiftlik alanı da bu yerleşkenin içerisinde. Ulaşım, şehir ile yerleşke arasında düzenli olarak çalışan toplu taşıma araçlarıyla sağlanmaktadır.

Yerleşke dışında, şehir merkezinde bulunan Adana Meslek Yüksekokulu ile Ceyhan Yolu Üzerinde Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesinde bulunan Adana Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu bulunmaktadır.

İlçelerde bulunan Karaisalı, Ceyhan, Kozan, Yumurtalık, Pozantı, Tufanbeyli, Feke, İmamoğlu ile Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu ana yerleşke dışındaki diğer eğitim kurumlarıdır.

Ayrıca, Yumurtalık Araştırma istasyonu ile Davudi dağında bulunan tesisler de sosyal etkinlikler yanı sıra birçok eğitim faaliyetlerine ev sahipliği yapmaktadır.

Çukurova Üniversitesi 14 Fakültede 82 lisans, 3 Enstitüde 114 lisansüstü, 4 Yüksekokulda 5 lisans ve 12 Meslek Yüksekokulunda 88 mesleki program eğitimi verilmektedir. Bunlara ek olarak 5 lisans programı olan 1 Devlet Konservatuarı ile çeşitli amaçlarla kurulmuş 23 adet Araştırma ve Uygulama Merkezi ve Rektörlüğe bağlı 6 bölüm ile eğitim, öğretim ve araştırma çalışmalarını sürdürmektedir.

Bunun yanında Üniversitemizde İç Denetim Birim Başkanlığı 2007 tarihinde kurulmuş olup, denetim faaliyetlerine devam etmektedir.

A) İÇ DENETİM BİRİMİNİN MİSYON ve VİZYONU

1) Misyonumuz:

Üniversitemiz kaynaklarının ekonomik, etkili ve verimli kullanılması için, yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlere ilişkin karar ve tasarrufları sistemli, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla değerlendirmek, önleyici, tespit edici ve yönlendirici önerilerde bulunmak, üniversitemizin faaliyetlerine değer katmak ve geliştirmek suretiyle amaçlarına ulaşmasına yardımcı olmaktır.

2) Vizyonumuz:

İç denetimin gerektirdiği doğruluk ve sorumluluk duygusuyla görevini en iyi şekilde yapan, görevin gerektirdiği bilgi, beceri ve tecrübeye sahip, çalışmaları örnek alınan, ulusal ve uluslararası standartlara uygun denetim ve danışmanlık faaliyetleri sunan ilkeli bir birim olmak.

B) YETKİ, GÖREV ve SORUMLULUKLAR

Kamu mali yönetiminin yapısını ve işleyişini düzenleyen 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu mali yönetimi, yönetim sorumluluğu esasına göre düzenlenmiş olup, söz konusu Kanununun 63. maddesinde ise iç denetimin faaliyetinden bahsedilmektedir.

İç denetim faaliyeti; kamu idarelerinin faaliyetlerinin amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara, performans programlarına ve mevzuata uygun olarak planlanmasını ve yürütülmesini; kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını; bilgilerin güvenilirliğini, bütünlüğünü ve zamanında elde edilebilirliğini sağlamayı amaçlar. İç denetim faaliyeti sonucunda, kamu idarelerinin varlıklarının güvence altına alınması, iç kontrol sisteminin etkinliği ve risklerin asgariye indirilmesi için kamu idaresinin faaliyetlerini olumsuz etkileyebilecek risklerin tanımlanması, gerekli önlemlerin alınması, sürekli gözden geçirilmesi ve mümkünse sayısallaştırılması konularında yönetime önerilerde bulunulur.

İç denetim, nesnel güvence sağlamanın yanında, özellikle risk yönetimi, kontrol ve yönetim süreçlerini geliştirmede idarelere yardımcı olmak üzere bağımsız ve tarafsız bir danışmanlık hizmeti sağlar.

Ayrıca 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 65. maddesine dayanılarak hazırlanan İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 15,16 ve 17. maddelerinde iç denetçinin yetki, görev ve sorumlulukları belirtilmiş olup, aşağıdaki gibidir.

1) İç Denetçinin Görevleri

- İç denetçi, aşağıda belirtilen görevleri yerine getirir:

- a) Nesnel risk analizlerine dayanarak kamu idarelerinin yönetim ve kontrol yapılarını değerlendirmek.
- b) Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından incelemeler yapmak ve önerilerde bulunmak.

- c) Harcama sonrasında yasal uygunluk denetimi yapmak.
- ç) İdarenin harcamalarının, malî işlemlere ilişkin karar ve tasarruflarının, amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara ve performans programlarına uygunluğunu denetlemek ve değerlendirmek.
- d) Malî yönetim ve kontrol süreçlerinin sistem denetimini yapmak ve bu konularda önerilerde bulunmak.
- e) Denetim sonuçları çerçevesinde iyileştirmelere yönelik önerilerde bulunmak ve bunları takip etmek.
- f) Denetim sırasında veya denetim sonuçlarına göre soruşturma açılmasını gerektirecek bir duruma rastlanıldığında, ilgili idarenin en üst amirine bildirmek.
- g) Kamu idaresince üretilen bilgilerin doğruluğunu denetlemek.
- ğ) Üst yönetici tarafından gerekli görülen hallerde performans göstergelerini belirlemede yardımcı olmak, belirlenen performans göstergelerinin uygulanabilirliğini değerlendirmek.
- h) Suç teşkil eden durumlara ilişkin tespitlerini üst yöneticiye bildirmek.

2) İç Denetçinin Yetkileri

- İç denetçi, görevlerinin yerine getirilmesiyle ilgili olarak aşağıdaki yetkilere sahiptir:

- a) Denetim konusuyla ilgili elektronik ortamdakiler dahil her türlü bilgi, belge ve dokümanlar ile nakit, kıymetli evrak ve diğer varlıkların ibrazını ve gösterilmesini talep etmek.
- b) Denetlenen birim çalışanlarından, iç denetim faaliyetlerinin gereği olarak yardım almak, yazılı ve sözlü bilgi istemek.
- c) Denetim faaliyetinin gerektirdiği araç, gereç ve diğer imkanlardan yararlanmak.
- ç) Denetimi engelleyici tutum, davranış ve hareketleri üst yöneticinin bilgisine intikal ettirmek.

3) İç Denetçinin Sorumlulukları

- İç denetçi, görevlerini yerine getirirken aşağıdaki hususlara riayet eder:

- a) Mevzuata, belirlenen denetim standartlarına ve etik kurallara uygun hareket etmek.
- b) Mesleki bilgi ve becerilerini sürekli olarak geliştirmek.
- c) İç denetim faaliyetlerinde yetki ve ehliyetini aşan durumlarda iç denetim birimini haberdar etmek.
- ç) Verilen görevin tarafsız ve bağımsız olarak yapılmasına engel olan durumların bulunması halinde, durumu iç denetim birimine bildirmek.
- d) Denetim raporlarında kanıtlara dayanmak ve değerlendirmelerinde objektif olmak.
- e) Denetim esnasında elde ettiği bilgilerin gizliliğini korumak

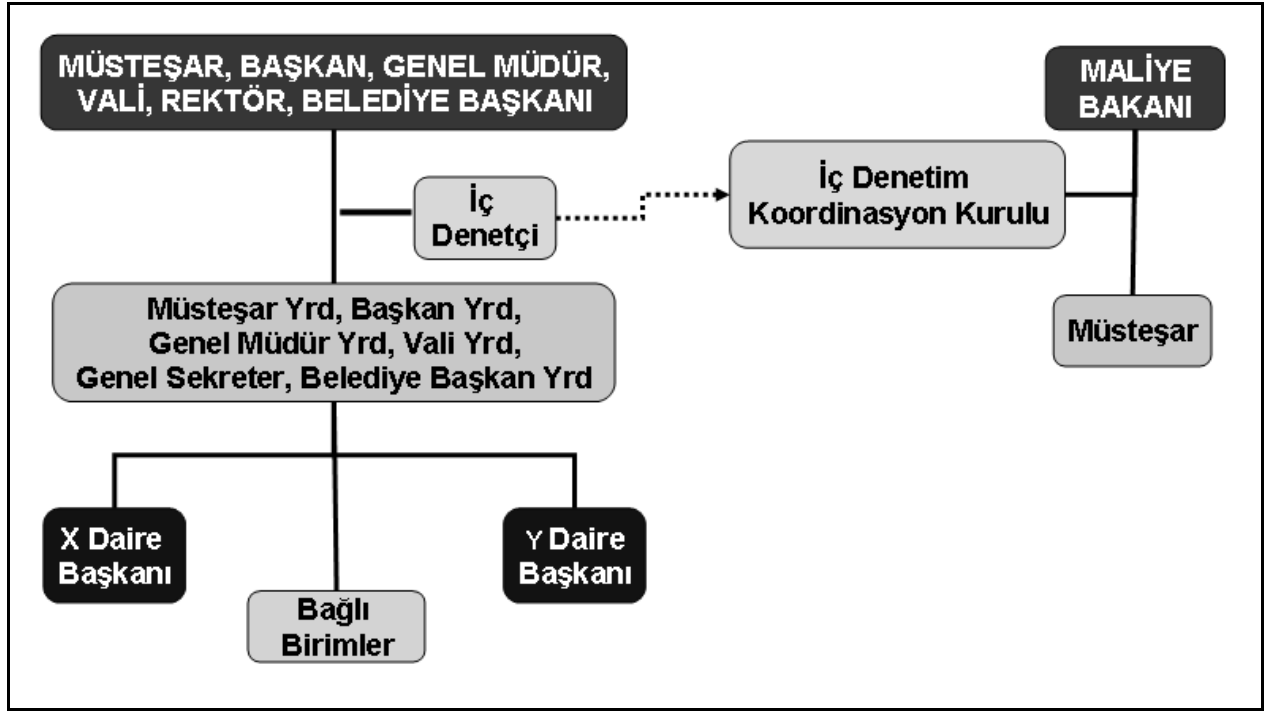
4) İç Denetimin Uygulanması

Kamu idarelerinde yapılacak iç denetim aşağıda belirtilen denetim uygulamalarını kapsar:

- a) **Uygunluk denetimi:** Kamu idarelerinin faaliyet ve işlemlerinin ilgili kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uygunluğunun incelenmesidir.
- b) **Performans denetimi:** Yönetimin bütün kademelerinde gerçekleştirilen faaliyet ve işlemlerin planlanması, uygulanması ve kontrolü aşamalarındaki etkililiğin, ekonomikliğin ve verimliliğin değerlendirilmesidir.
- c) **Mali denetim:** Gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerle ilişkin hesap ve işlemlerin doğruluğunun; mali sistem ve tabloların güvenilirliğinin değerlendirilmesidir.
- d) **Bilgi teknolojisi denetimi:** Denetlenen birimin elektronik bilgi sistemlerinin sürekliliğinin ve güvenilirliğinin değerlendirilmesidir.
- e) **Sistem denetimi:** Denetlenen birimin faaliyetlerinin ve iç kontrol sisteminin; organizasyon yapısına katkı sağlayıcı bir yaklaşımla analiz edilmesi, eksikliklerinin tespit edilmesi, kalite ve uygunluğunun araştırılması, kaynakların ve uygulanan yöntemlerin yeterliliğinin ölçülmesi suretiyle değerlendirilmesidir.

5) İç Denetimin Organizasyon Yapısındaki Yeri

İç denetim birimlerinin kamu idarelerinin organizasyon yapısı içerisindeki konumu ve İç Denetim Koordinasyon Kurulu ile ilişkisi aşağıda şematik olarak gösterilmektedir.

5018 sayılı Kanunun iç denetimle ilgili hükümlerine tabi olan kamu idarelerinde, doğrudan üst yöneticiye bağlı iç denetçiler görev yapmaktadırlar. İç denetçiler, sertifika eğitimlerinin alınması, iç denetim alanında hazırlanan mevzuata uyum ve iç denetim raporlarının bir örneğinin gönderilmesi bakımından İDKK ile de iletişim halindedirler

C) İÇ DENETİM BİRİMİNE İLİŞKİN BİLGİLER

1) Fiziksel Yapı

İç Denetim Birimimiz, Çukurova Üniversitesi Balcalı yerleşkesindeki Rektörlüğünün İdari Birimler binasının birinci katında bulunan dört adet çalışma odasında faaliyetlerini sürdürmektedir. Şu anda İç Denetim Biriminde biri başkan olmak üzere beş iç denetçi görev yapmakta olup, ayrıca İç Denetim Birimimizde görevli bir personel bulunmamaktadır.

2) Örgüt Yapısı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 63 üncü maddesinin üçüncü fıkrası ve İç Denetçilerin Çalışma usul ve Esasları hakkında Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrası ve İç Denetçi Atamalarında Uyulacak Esas ve Usuller Hakkındaki Tebliğin 2.1. bölümündeki hükümler gereğince 28.12.2007 tarihli “Rektör Oluru” ile “Çukurova Üniversitesi İç Denetim Birim Başkanlığı” kurulmuş ve birim başkanı olarak da İç Denetçi Sami OLCAN görevlendirilmiştir.

3) Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

İç Denetim Birimimizdeki her bir iç denetçi kişisel dizüstü bilgisayara sahip olup, ayrıca Başkanlığın ihtiyaçları için iki adet masa üstü bilgisayar, fotokopi ve fax makinesi mevcuttur. Söz konusu bilgisayarlarda internet bağlantısı bulunmakta olup, şu anda mevcut denetim için yeterli görülmektedir.

Ayrıca İç Denetim Koordinasyon Kurulunca öngörülen İç Denetim Otomasyon Sistemi (İDOP) bazı kamu kurumlarında pilot olarak kurulmuş olup, üniversitemizin de aralarında bulunduğu diğer kamu idarelerinde ise henüz kurulmamıştır. Diğer kamu idarelerinde İDOP sisteminin nasıl kurulacağına ilişkin bir düzenleme henüz yürürlüğe konulmamakla birlikte, bu konuda merkezi düzeyde bir çözüm getirilmesi beklenmektedir.

4) İnsan Kaynakları

İç Denetim Başkanlığında, başkan ile birlikte beş iç denetçi görev yapmaktadır. Üniversitemiz iç denetçilerinin kıdem sırası ile isimleri, sertifika derece ve numaraları ile kadro dereceleri aşağıdaki gibidir.

İç Denetçiler	Sertifika Derecesi ve Numarası	Kadro Derecesi
Sami OLCAN (*)	A1/1476	1
Ahmet SAYAR	A1/1277	1
Turgut IRMAK	A1/1442	1
Y.Hakan AKKOCA	A1/1196	1
Nevzat TEZEL	A1/1365	1

(*) İç Denetim Birim Başkanı

Hiçbir denetim biriminin, denetlenebilir tüm alanları denetleyecek kadar yeterli personele sahip olmadığı düşünülmektedir. Bu yüzden, İç Denetim Başkanlığının temel amacı mevcut denetim kaynağını verimli ve etkin şekilde kullanarak planlama dönemi içerisinde düzenli bir şekilde denetim yapmaktır.

5) Mali Kaynaklar

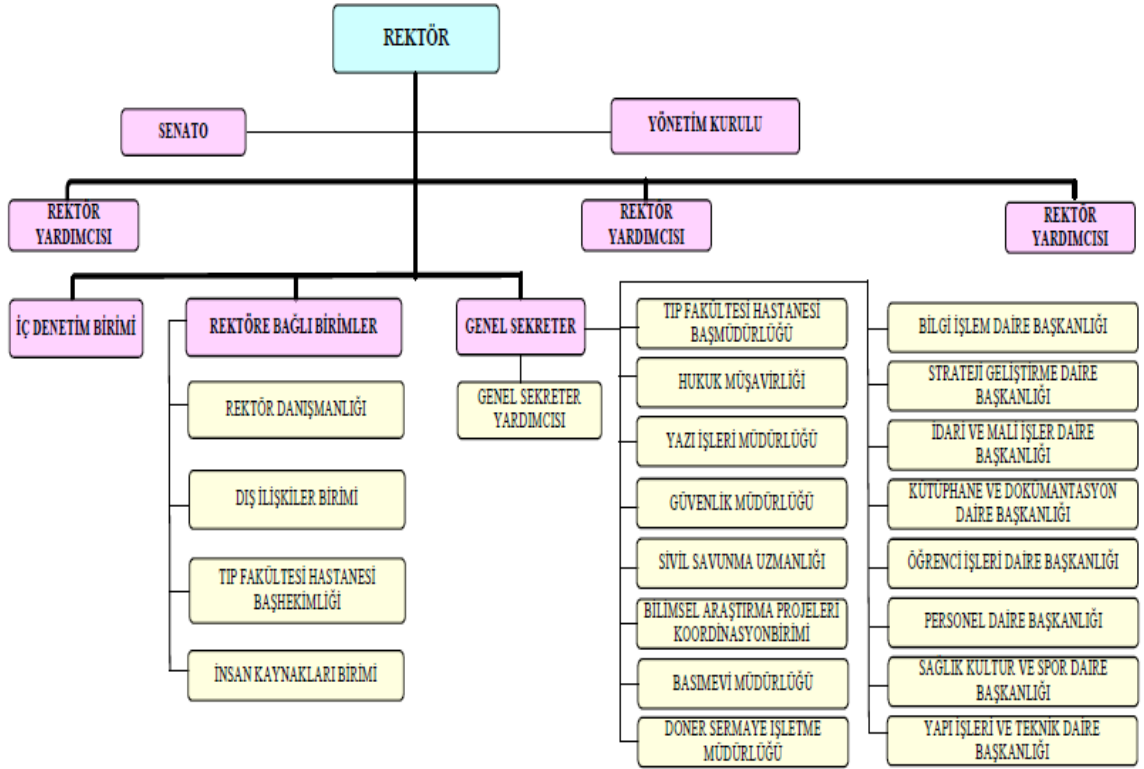
İç denetim birimlerinin/iç denetçilerin giderlerinin bütçeleştirilmesine ilişkin olarak 2010 - 2012 Dönemi Bütçe Hazırlama Rehberin de “5018 sayılı Kanuna göre atanan ve doğrudan üst yöneticiye bağlı olarak görev yapan iç denetçilerin her türlü giderlerinin karşılanmasına ilişkin ödenekleri “09.9.9.03 İç Denetim Hizmetleri” fonksiyonu altında teklif edilecektir.”denilmektedir.

Buna istinaden 2011 yılında Üniversitemizin 38.21.00.01-09.9.9.03 “İç Denetim Hizmetleri” tertibine 330.000,00 TL başlangıç ödeneği konulmuş olup, 2011 yılında İç Denetim Birimimiz toplam 288.345,63 TL harcama gerçekleştirmiştir.

D) İDARENİN TEŞKİLAT YAPISI

Çukurova Üniversitesi İdari Teşkilat Yapısı

Üniversitemiz İdari Teşkilat Yapısı

Şema4. Çukurova Üniversitesi İdari Teşkilat Şeması

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A) İÇ DENETİM FAALİYETİNİN AMAÇ ve HEDEFLERİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunuyla, kamu mali yönetimi ve kontrol sisteminin; stratejik öncelikler de dikkate alınarak belirlenen hedeflere ulaşmak için tahsis edilen kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanım ilkeleri ile hesap verebilirlik ve saydamlık anlayışı temelinde, uluslararası iyi uygulama örnekleri de dikkate alınarak yeniden yapılandırılmıştır. Sistemin en önemli mekanizmalarından birisi de, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile mali işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilmesi öngörülen iç denetimdir.

Dünyada etkin bir şekilde uygulanan ve çağdaş bir denetim anlayışı olan iç denetim sistemi, ülkemiz için yeni bir denetim anlayışı olup, kamu kurumlarınca benimsenme ve geliştirilme aşamasındadır. Yeni yönetim ve kontrol sistemi yönetim sorumluluğu esas alınarak kurulmuş olup, üst yöneticilere sistemin kurulması, izlenmesi, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi hususlarında önemli görev ve sorumluluklar yüklenmiştir. Bu çerçevede, yeni sistemin kamu idarelerinde etkili bir şekilde uygulanması için üst yöneticilerin liderliği ve desteği gerekmektedir.

Çukurova Üniversitesi İç Denetim Birimi olarak kurulduğumuz ilk günden beri amacımız Üniversitemizin belirlemiş olduğu misyon ve vizyona uygun amaç ve hedeflere ulaşmasını sağlamak için risk esasına dayalı ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak iç denetim ve danışmanlık faaliyetlerini yürütmektir.

1) Birimizin Amaçları

- Üniversitemizin faaliyetlerinin kalkınma plan ve programlarına, stratejik planlara, performans programlarına, kurum amaçlarına ve mevzuat hükümlerine uygun olarak planlanması ve yürütülmesini sağlamak amacıyla iç denetim faaliyetinin yürütülmesi,
- İç Denetim Planlarının (2009-2010 ve 2011) ve bunlara ilişkin yıllık programların güncellenmesi ve uygulanması,
- Ç.Ü. İç Denetim Birimi Yönergesi ve İç Denetim Rehberinin uygulanması ve gereksinimler doğrultusunda güncellenmesi,
- Bilgisayar Destekli İç Denetim Otomasyon Projesinin (IDOP) İç Denetim Birimimizde en kısa zamanda uygulanması,
- İç Denetim sonuçlarının izlenmesine yönelik sistemin kurulması,
- Kamu İç Denetim Nitelik Standartlarına uygun bir Kalite Güvence ve Geliştirme Programı hazırlanarak İç Denetim Biriminde uygulanması,
- Kamu İç Denetim Nitelik Standartlarına uygun meslek içi eğitimlerin düzenlenmesi,
- Kaynakların ekonomik, verimli ve etkili kullanılıp kullanılmadığını değerlendirilmesi,
- Bilgilerin güvenilirliğinin, bütünlüğünün ve zamanında elde edilebilirliğinin sağlanması,
- İlkeler ve sistem bazında danışmanlık yapılması,
- İç denetim sisteminin Üniversitemizde etkin bir şekilde kurulabilmesi için gerekli tedbirleri almaya yönelik çalışmalar,

Amaçlanmakta olup, bir kısmı gerçekleştirilmiştir.

2) Birimimizin Hedefleri

- Birimimizin mevzuat ve teknik alt yapısı işlemleri tamamlanarak, Üniversitemiz bilgi sistemine uyumunun sağlanması,
- İç denetim sisteminin, Üniversitemiz birimleri nezdinde tanıtılması,
- İç Denetçilerin daha nitelikli ve daha donanımlı hale getirilmesi için gerekli tedbirleri almak suretiyle İç Denetim Biriminin kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi; böylelikle birincil, ikincil ve üçüncül düzenlemelerin kendisine yüklemiş olduğu görevlerin daha etkin şekilde gerçekleştirilmesi,
- Denetlenen birimlere, yeni sistemin salt denetim amaçlı olmadığı, bu yeni sistemin denetlenen biriminin fikirlerine önem verdiği, ilkeler ve sistem bazında danışmanlık ve güvence sağlama faaliyetini birlikte içerdiği mesajının verilmesi,
- Denetlenen birimlerin fikirleri de dikkate alınmak suretiyle, kullandıkları sisteminin yeniden gözden geçirilmesi ve sistemin geliştirilmesi amacıyla alınması gereken tedbirlerin üst yöneticiye iletilmesi,
- İdarelerin yönetim ve kontrol süreçlerinin gözden geçirilmesi,
- İdarenin risk yönetim süreçlerinin detaylı bir şekilde incelenmesi,
- İç denetim faaliyetleri sonucunda idare ile mutabık kalınan ve eylem planına bağlanacak olan önerilerin planlandığı şekilde gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin izlenmesi,
- İç denetimde bilgisayar destekli denetim tekniklerinin kullanılması,
- İç denetime ilişkin düzenlemelerin sürekli olarak değerlendirilmesi ve bu alandaki uluslararası gelişmeler de dikkate alınarak ilgili mevzuatın revize edilmesi,
- İç denetim alanında akademik çalışması olan kişi ve kurumlarla işbirliği yapılması, bu alandaki çalışmaların teşvik edilmesi,

Hedeflenmekte olup, bir kısmı gerçekleştirilmiştir.

3) TEMEL POLİTİKALAR ve ÖNCELİKLER

Türkiye'nin ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda bütüncül bir yaklaşımla gerçekleştireceği dönüşümleri ortaya koyan temel politika dokümanı olan **Dokuzuncu Kalkınma Planı**'nın "7. Temel Amaçlar: Gelişme Eksenleri" alt başlığında aynen; "366. Mali disiplinin sürdürülebilmesinde önemli katkı sağlayacak harcama reformuna ilişkin düzenlemelere devam edilecek; kamu harcamalarında etkinliği, şeffaflığı ve hesap verebilirliği artırmayı amaçlayan 5018 sayılı Kanun tüm unsurlarıyla hayata geçirilecektir. Denilmektedir.

İç denetim sisteminin de temel dayanağını oluşturan 5018 sayılı Kanun'un ve bu çerçevede iç denetim sisteminin de uluslararası standartlar ve AB uygulamalarıyla uyumlu olarak uluslararası geçerlilikte kaliteye sahip olabilecek şekilde tüm unsurlarıyla birlikte uygulamaya konulacağı anlaşılmaktadır.

Kamu idarelerinde iç denetim sisteminin benimsenmesi ve sistemin geliştirilmesi için gerekli tedbirlerin alınması gerektiği anlaşılmaktadır. Bu bağlamda Çukurova Üniversitesi İç Denetim Birim Başkanlığı olarak;

- İç Denetim faaliyetlerini uluslararası iç denetim standartlarına ve iç denetim mevzuatına uygun olarak gerçekleştirmek,
- Birimlerin iş süreçleri, yönetim ve kontrol süreçlerini gözden geçirmek,
- İdarenin risk yönetim süreçlerini incelemek,
- Denetimde risk odaklı yaklaşımı benimsemek,
- Denetimlerde, sistem denetimi, uygunluk denetimi, mali denetim, bilgi teknolojileri ve performans denetimi sıralamasını esas almak,

- Denetimlerde, denetlenen birimlerin yönetim ve kontrol süreçlerindeki zayıflıkların veya geliştirilmesi gereken alanların ortaya çıkarılması ve gerekli iyileştirmelerin yapılması amacıyla birim yöneticileriyle birlikte ortak aksiyon planları hazırlamak,
- İç denetim faaliyetleri sonucunda birim ile mutabık kalınan ve aksiyon planına bağlanan önerilerin planlandığı şekilde gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğini izlemek,
- Denetim ve danışmanlık faaliyetlerini beraber yürütmek,
- İç denetim birimlerinde yürütülen iç denetimin ilgili standart, mevzuat ve rehberlerde yer alan düzenlemelere göre yapılıp yapılmadığını izleyecek bir iç gözetim mekanizması (Denetim gözetim sorumlusunun belirlenmesi,vb.) kurmak,
- İç denetçilerin nicelik ve niteliklerinin artırılması amacıyla; ihtiyaç duyulan alanlarda eğitimlerin başlangıçta dışarıdan hizmet alımı yoluyla ya da diğer iç denetim birimlerindeki yetkin personel aracılığıyla yürütülmesi, sonraki dönemlerde iç denetçiler arasından eğitici olabileceklerin belirlenmesi ve iç denetim biriminin kendi eğitici kadrosunun oluşturulması, iç denetçilere mevzuat uyarınca asgari yüz saatlik meslek içi eğitimi üç yılda verilmesini sağlamak,
- İç denetim alanında akademik çalışması olan kişi ve kurumlarla işbirliği yapmak ve bu alandaki çalışmalarını teşvik etmek,
- İç denetim konusundaki farkındalığın artırılması amacıyla, bilgilendirme toplantıları ve seminerler düzenlemek,
- Ortak politikaların belirlenmesi, karşılıklı roller ve beklentilerin açıklığa kavuşturulması ve olası problemlerin çözümü amacıyla Kurul ve iç denetim birimleri ile kamu idareleri ve diğer denetim birimleri arasında yakın işbirliği sağlamak,

Temel politikamız ve önceliğimizdir.

III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A) DENETİM FAALİYETLERİ

İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 7'nci maddesinde denetim alanları ve 8'nci maddesinde de denetim çeşitleri belirlenerek risk odaklı denetimin yapılması öngörülmüştür. Söz konusu hüküm uyarınca 2008 yılında risk değerlendirme çalışmaları yapılmış olup, bu yapılan çalışma sonuçları dikkate alınarak 2009-2010-2011 yıllarına ait İç Denetim Planı hazırlanmıştır. Söz konusu plana uygun 2011 yılı İç Denetim Programı Rektörlük Makamının görüşüne sunulmuştur.

İç Denetim Birim Başkanlığının 31.12.2010 tarihli Rektörlük Makamının onayına sunulan 2011 yılı İç Denetim Programı 31.12.2010 tarihinde onaylanmıştır.

İç Denetim Birimimiz, 2011 yılında faaliyetlerini uluslararası iç denetim standartlarına ve iç denetim mevzuatına uygun olarak gerçekleştirmek ve denetimde risk odaklı yaklaşım prensibinden hareketle, üst yöneticinin de önerileri doğrultusunda risk düzeyi en yüksek olan denetim alanlarını denetim programına almıştır.

Bu çerçevede 2011 yılında İç Denetçiler tarafından 17 adet İç Denetim Raporu, 3 adet İnceleme/Araştırma Raporu ile 1 adet Usulsüzlük ve Yolsuzlukların Bildirilmesi Raporu ve muhtelif konularda danışmanlık hizmeti verilmiş ve sonuçları ilgililerle şifahen paylaşılmıştır.

Yıllar itibariyle hazırlanan rapor sayısına göre performans sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Tabloda gösterilen rapor sayısına İnceleme/Araştırma, Danışmanlık ve Usulsüzlük ve Yolsuzlukların Bildirilmesi Raporları dahil edilmemiştir.

YIL	(1) DENETİM RAPORU SAYISI	(2) İÇ DENETÇİ SAYISI	(3) İÇ DENETÇİ BAŞINA DENETİM RAPORU SAYISI (1/2)
2008	8	5	1,6
2009	5	5	1
2010	14	5	2,8
2011	17	5	3,4

1) DENETİM RAPORLARI

İç Denetim Birimimizce 2011 Yılı denetim programı gereğince gerçekleştirilen iç denetim faaliyeti sonucunda, Üniversitemizin 14 biriminde iç denetim faaliyeti gerçekleştirilmiştir. İç denetçilerimiz tarafından 17 denetim raporu düzenlenmiş olup, söz konusu raporların listesi ektedir. (EK-1)

a) Denetlenen Birimler:

İç Denetim Birimimiz tarafından 2011 yılında üç yıllık (2009-2010-2011) İç Denetim Planına ve 2011 yılı İç Denetim Programına göre yapılan görevlendirmeler gereği gerçekleştirilen denetimler sonucunda, Üniversitemizin 14 biriminde denetim yapılmış olup, denetim yapılan birimler aşağıdaki gibidir.

Sıra No	Denetlenen Birimler
1	MÜHENDİSLİK MİMARLIK FAKÜLTESİ
2	KARASALI M.Y.O
3	DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
4	SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
5	FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
6	TIP FAKÜLTESİ
7	YUMURTALIK M.Y.O
8	ÇUKUROVA TEKNOLOJİ GELİŞTİRME YÖNETİCİ A.Ş
9	DEVLET KONSERVATUARI MÜDÜRLÜĞÜ
10	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU
11	SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ
12	ARAŞTIRMA UYGULAMA ÇİFLİK MÜDÜRLÜĞÜ
13	TIP FAKÜLTESİ BALCALI HASTANESİ
14	Ç.Ü DIŞ İLİŞKİLER BİRİM BAŞKANLIĞI

b) Denetimi Devam Eden Birimler:

İç Denetim Birim Başkanlığımızca 2009-2010-2011 yıllarına ait İç Denetim Planına ve 2011 yılı İç Denetim Programına göre denetime başlanmış, ancak halen denetimi devam etmekte olan Üniversitemiz birimi bulunmamaktadır.

Bunun yanında, 2012 yılı iç denetim programı yeni 3 yıllık plana (2012-2013-2014) göre şekillenmesi nedeni ile zaman yetersizliğinden 2011 yılında iç denetimine başlanılmayan Üniversitemizin 3 birimindeki 4 denetim faaliyetinin yeni hazırlanan planda risk oranı düşük çıktığından denetim kapsamından çıkarılmıştır. Ancak bir birimdeki denetim faaliyetinin risk oranı yine yüksek tespit edildiğinden 2012 denetim programına dahil edilmiştir.

2) İNCELEME/ARAŞTIRMA RAPORLARI

İç Denetim Birimimiz 2011 Yılında (2009-2010-2011 yıllarına ait İç Denetim Planına ve 2011 yılı İç Denetim Programına göre veya program dışı) yapılan görevlendirmeler gereği gerçekleştirilen inceleme ve araştırma faaliyeti sonucunda, Üniversitemizin 4 biriminde inceleme ve araştırma faaliyeti yapılmış olup, söz konusu birimlerle ilgili yapılan inceleme araştırma faaliyetleri sonucunda düzenlenen 4 raporun konusuna, türüne ve düzenleyen iç denetçi/iç denetçilere göre oluşturulan liste ektedir. (Ek-2)

B) DENETİMDE YAPILAN TESPİT ve ÖNERİLER

İç Denetim Birimimiz tarafından 2011 yılı iç denetim programı uyarınca, Üniversitemize ait 14 birimde gerçekleştirilen denetim faaliyetleri sonucunda düzenlenen 17 denetim raporunda toplam 226 bulguya ulaşılmış ve bulgularla ilgili öneriler getirilmiştir.

C) UZLAŞILAMAYAN HUSUSLAR

Çukurova Üniversitesi İç Denetim Birimi olarak 2011 yılında denetim yapılan Üniversitemizin 14 biriminde tespit edilen toplam 226 bulguya getirilen önerilerden 11 bulgu da kısmen uzlaşma sağlanmış, 12 bulgu da ise uzlaşma sağlanamamıştır. Birimimiz tarafından öneri getirilen 203 bulgu da ise tam uzlaşma sağlanmıştır.

D) DANIŞMANLIK ve DİĞER FAALİYETLER

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 63 ve 64 üncü maddeleri ile İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliğin 5 inci maddesi uyarınca; iç denetim sisteminin en önemli özelliklerinden birisi de idarenin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediği noktasında Üst Yöneticiye danışmanlık yapmaktır. Ancak, bu sistemin, klasik denetim birimlerinden en önemli farkı, bu danışmanlık hizmetinin ilkeler ve sistem bazında gerçekleştirilmesidir.

Çukurova Üniversitesi İç Denetim Birimi olarak denetim plan ve programı gereğince 2011 yılında ayrılan gün sayısına bağlı kalınmak suretiyle üniversitemizin muhtelif birimlerince tereddüde düşülen hususlarda, denetim faaliyetimizi ve görevimiz zaafa uğratmayacak olanlarla ilgili sözlü (şifai) bilgi verilememiştir.

IV- PERFORMANS BİLGİLERİ

Kalite Güvence Değerlendirmeleri

Çukurova Üniversitesi İç Denetim Birim Yönergesinin Kalite güvence ve geliştirme programı başlıklı 50 inci maddesinin 1 inci bendinde iç denetim faaliyetlerinin tüm yönleri ile değerlendirilmesi ile kamu iç denetim standartları ve meslek ahlak kurallarına uygun yürütülmesinin sağlanması için kalite güvence programının oluşturulacağı ve programın oluşturulması ve uygulanmasında kurulun ilgili düzenlemelerine uyulacağı belirtilmiştir.

Bu çerçevede, 2011 yılında yapılan iç denetim faaliyetleri mümkün olduğu kadar yıllık plan ve program dahilinde gerçekleştirilmeye çalışılmış olup, ilgili mevzuata, kamu iç denetim standartları ve meslek ahlak kurallarına, kurumsal gelişim ve iyileşmeleri desteklemeye, en iyi iç denetim uygulamalarından istifade etmeye, mesleki özen ve dikkat ile iç denetçilerin mesleki gelişim düzeyini yükseltmeye azami özen ve dikkat gösterilerek ulusal ve uluslararası raporlama standartlarına uygun iç denetim uygulamaları yapılmaya çalışılmıştır. Tespit edilen bulgu ve öneriler üst yöneticiye sunulmuştur. Ayrıca söz konusu öneriler gereği için ilgili birimlere bilgi için mali hizmetler birimine gönderilmiş olup, uygulanmaya başlanmıştır. Denetim sonuçlarının uygulanması takip sistemine alınmıştır.

Söz konusu denetim faaliyetleri esnasında ve sonrasında, denetlenen birimlerin yöneticileri, Birimimiz tarafından yapılan denetimlerde idarenin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek amaçlandığı gözlemlenerek bildirilmiştir.

V- İÇ DENETİMİN KABİLİYET ve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ**A) ÜSTÜNLÜKLER :**

- İç denetçilerin denetim konusunda deneyimli kişilerden oluşması,
- İç denetçilerin sertifika eğitimlerini tamamlamış olmaları,
- İç denetim alanında birincil, ikincil ve üçüncül mevzuatın büyük çoğunluğunun tamamlanmış olması,
- Birim Başkanlığının kurulmuş ve Birim Başkanının atanmış olması,
- İç Denetim Biriminin doğrudan üst yöneticiye bağlı olması,
- Birim Yönergesinin yürürlüğe girmiş olması,
- Birim iç Denetim Rehberinin hazırlanmış olması
- İlk iç denetim faaliyetlerinin başarılı bir şekilde gerçekleştirilmiş olması,
- Gerek kalkınma planlarında, gerekse hükümet programlarında ve gerekse ulusal programda iç denetçilik sisteminin geliştirilmesi yönünde gerekli adımların atılacağı belirtilmiş olması,
- İç denetim alanında merkezi bir koordinasyon kurulunun olması,

B) ZAYIFLIKLAR :

- İç denetim bilgi teknolojileri alt yapısının yaygınlaşmamış olması,
- Üniversitemizde denetim kültürünün tam olarak yerleşmemiş olması,
- Üçüncül düzey mevzuattan bazılarının tamamlanmamış olması,
- İç denetim sisteminin kamudaki uygulamasının yeni olması,
- Kamu idarelerinde yer alan mevcut denetim uygulamalarına yeni bir halka daha eklendiği yönündeki görüşlerin bulunması,
- İç Denetim Koordinasyon Kurulu'nun tam zamanlı olarak iç denetimle ilgilenememesi,
- İç denetim faaliyetlerinin sonucunda bulgulara yönelik önerilerin uygulamaya geçirilmesinde iç denetim biriminin yeterince etkinliğinin olmaması,

C) FIRSATLAR:

- İç denetimi de kapsayan mali kontrol faslının müzakerelerine devam ediliyor olması.
- Kamu yönetiminde değişim çabalarının sürüyor olması.
- AB'ye uyum süreci ve bunun getirdiği yapısal değişim ihtiyacının olması.
- İç denetim alanında uluslararası alanda geniş bir bilgi birikiminin olması

D) TEHDİTLER:

- AB sürecinde zaman zaman duraksamaların yaşanma ihtimalinin olması.
- İç denetçilerin gelişim süreçlerinde durağanlık ve motivasyonlarında azalma.
- Paydaşların iç denetim sisteminden beklentilerinin tam olarak karşılanamaması.

E) DEĞERLENDİRME:

Kamu sektöründe iç denetim sistemi uygulaması yeni bir uygulama olduğu için, zaman içerisinde gerek hukuki düzenlemeler ve gerekse kurumsal anlamda yaşanacak olumlu gelişmeler, bütün sistemin olduğu gibi Birimimizin de güçlü yönlerinin artmasına, zayıf yönlerinin ise azalmasına katkı sağlayacaktır.

Kamu yönetiminde gelişim ve değişim faaliyetlerinin devam etmesi ile iç denetim alanında uluslararası uygulamaların bulunması fırsatlarından yararlanılarak, Birimimizin kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi ve iç denetim sisteminden beklenen sonuçların elde edilmesi imkan dahilinde bulunmaktadır.

Öte yandan, denetçilerin iç denetim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde fiziki mekânı, teknolojik donanımı ve eğitim olanaklarının ihtiyacı karşılayacak nitelikte olması gerekmektedir.

Ayrıca iç denetim faaliyetlerinin etkin ve etkili olabilmesi için; iç denetimin yapılabilmesinde ve iç denetim sonucu tespitlere yönelik önerilerin gerçekleştirilmesinde üst yönetimin desteği en önemli unsurdur.

VI- İDARENİN RİSKLERİ, RİSK YÖNETİMİ, YÖNETİM VE KONTROL SİSTEMLERİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu sadece mali yönetim sistemimizi değiştirmemiş, yönetim anlayışımızı bir bütün olarak ele almış ve önemli yenilikler getirmiştir. Bu yenilikler Kanununun Beşinci Kısımında İç Kontrol Sistemi başlığı altında düzenlenmiştir. İç kontrol sistemi, Türk Kamu Yönetiminin 5018 sayılı Kanunla tanıştığı yeni bir kavramdır.

İç kontrol; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik, verimli ve idarenin amaçlarına uygun bir şekilde kullanılması, iş ve işlemlerin mevzuata uygunluğu, faaliyetler hakkında düzenli, zamanında ve güvenilir bilgi üretilmesi, idarenin varlıklarının korunması, yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önlenmesi konularında yeterli ve makul güvence sağlayan bir yönetim aracıdır. İç kontrol, sadece kontrol faaliyetlerini değil, idarenin organizasyon yapısını, işleyişini, görev yetki ve sorumlulukları, karar alma süreçlerini kapsayan ve idarenin çalışanlarının tamamının rol aldığı dinamik bir süreçtir. Bu sistemde yönetimin her kademesindeki kamu görevlilerine yetki ve sorumluluklar yüklenmiştir. Kamu hizmetleri bu model içinde üretilerek sunulacaktır.

Üniversitemizde İç Kontrol Sistemi ve sistemin bileşenleri yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre tam olarak yerleşmiş değildir. Bu bağlamda Üniversitemizin riskleri ve bunlara ilişkin kontrol faaliyetlerini tespiti amacıyla Üniversitemizin İç Kontrol Standartları Eylem Planı Raporunu hazırlanmış olup, Eylem Planında yer alan eylemlerin zamanında ve maksimum verimi sağlaması amacı ile bütün birimler bilgilendirilmiş ve her birimin, yapılan faaliyetleri değerlendirmesi için İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Komisyonları kurmaları sağlanmıştır. Oluşturulan bu komisyonların Üniversitemiz adına kurulan “**İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu**”nun sorumluluğunda faaliyetini gerçekleştirmeleri planlanmıştır.

Öte yandan, 2011 yılında yapılan denetimler sırasında, Üniversitemizdeki birimlerin katılımıyla “**İç Kontrol Sistemi Eylem Planı**” kapsamında iç kontrol sisteminin kurulmasına yönelik bilgiler ve öneriler geliştirilerek ilgili birimlerle paylaşılmıştır. Denetim raporlarında sisteme ilişkin bulgulara yer verilerek geliştirilen öneriler gereği için ilgili birimlere gönderilmiştir.

VII- EĞİTİM FAALİYETLERİ

2011 yılında aşağıda isimleri ve eğitime katılma tarihleri belirtilen İç denetçilerimiz, Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünce Yükseköğretim iç denetçilerine yönelik 15 saatlik “İç denetim iyi Uygulama Örnekleri paylaşım toplantısı” eğitimi için Göynük-Kemer/ANTALYA da düzenlenen eğitime katılarak sertifikaya hak kazanmışlardır.

İç Denetçinin Adı Soyadı	Eğitime Katıldığı Tarih
Sami OLCAN	01.05.2011-03.05.2011
Ahmet SAYAR	01.05.2011-03.05.2011
Turgut IRMAK	01.05.2011-03.05.2011
Y.Hakan AKKOCA	01.05.2011-03.05.2011
Nevzat TEZEL	01.05.2011-03.05.2011

Ayrıca iç denetçilerimizin tamamı Kamusal Eğitim Araştırma ve Geliştirme Derneği tarafından 01.12.2011-05.12.2011 tarihleri arasında Belek/ANTALYA da düzenlenen beş günlük “4734 sayılı Kamu İhale Kanunu (EKAP), 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Taşınır Mal Yönetmeliği, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ve 2547 sayılı Yükseköğretim Mevzuatı” konulu 30 saatlik eğitim seminerini tamamlayarak sertifikalarının almışlardır.

Bunun yanında Birim Başkanı Sami OLCAN 13-14 Aralık 2011 tarihleri arasında Gölbaşı/ANKARA da Sayıştay Başkanlığı, Maliye Bakanlığı, OECD-SİGMA tarafından “Kamu Sektöründe İç Denetim İşbirliği” konulu konferansa katılmıştır.

VIII-ÖNERİ VE TEDBİRLER

İç Denetim Birimi Başkanlığı; İdare içerisinde etkin bir iç kontrol sisteminin var olup olmadığına; idarenin risk yönetimi, iç kontrol sistemi ve işlem süreçlerinin etkin bir şekilde işleyip işlemediğine; üretilen bilgilerin doğru ve tam olup olmadığına; varlıklarının korunup korunmadığına; faaliyetlerin etkili, ekonomik, verimli ve mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğine dair idare içine ve dışına makul güvence sağlamaktadır. Bu nedenle birimin fiziki, teknik ve kurumsal yapılanma imkânlarının bu önemli görevleri aksatmadan yerine getirecek şekilde sağlanması gerekmektedir.

Öte yandan, Üniversitemizde iç denetim sisteminin etkin bir şekilde yürütülebilmesi ve istenen faydaların elde edilebilmesi, üst yöneticinin desteğinin yanında birim yöneticilerinin de sistemin önemini kavramalarına bağlı bulunmaktadır. Bu da birim yöneticilerinin iç denetçilerle şeffaflık ve işbirliği içinde çalışmalarınıyla sağlanabilecektir.

Kamu mali yönetimi ve kontrol sistemimizi baştan sona yenileyen 5018 sayılı Kanunla getirilen iç kontrol sisteminin kamu idarelerince iyi anlaşılması ve uygulanması gerekmektedir. Bunun için de konunun koordinasyonundan sorumlu birimlerin gerekli kapasitenin sağlanmasına özel önem vermeleri gerekmektedir.

Diğer taraftan iç denetim sisteminin tüm kamu kuruluşlarında uyumlu bir şekilde yapılması ve iyi uygulama örneklerinin diğer birimlere de kazandırılması önem taşımaktadır. Bu nedenle İç Denetim Koordinasyon Kurulunun üyelerinin ve çalışanlarının tüm mesaisini bu görevlerine ayırmaları yararlı olacaktır. Kurulun sekretarya hizmetlerini yürüten İç Denetim Merkezi Uyumlaştırma Biriminin teknik ve idari açıdan daha güçlü hale getirilmesi ise kaçınılmazdır.

Say2000i otomasyon sisteminin İç Denetçiler tarafından ve kendi çalışma ofislerinde kullanımlarını sağlayacak alt yapının sağlanması da önem arz etmektedir.

Sami OLCAN

İç Denetim Birim Başkanı

EK-1	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ İÇ DENETİM BİRİMİ TARAFINDAN 2011 YILINDA DÜZENLENEN İÇ DENETİM RAPORLARININ DÖKÜMÜ						
Sıra no	Denetlenen Birim	Denetim Konusu	Denetim in Türü	Denetime Katılan İç Denetçiler	Denetim Gözetim Sorumlusu	Denetim Raporlarının Tarih/Sayısı	Bulgu Sayısı
1	MÜHENDİSLİK MİMARLIK FAKÜLTESİ	Taşınır Mal İşlemleri Süreci	Sistem ve Uygunluk	Turgut IRMAK	Nevzat TEZEL	13.07.2011/ 2011-1442/3	16
2	KARAIŞALI M.Y.O	Mal ve Hizmet Satınalma/İhale Süreci	Sistem ve Uygunluk	Y.Hakan AKKOCA	Ahmet SAYAR	02.11.2011/ 2011-1196/5	10
3	KARAIŞALI M.Y.O	Taşınır Mal İşlemleri Süreci	Sistem ve Uygunluk	Y.Hakan AKKOCA	Ahmet SAYAR	29.12.2011/ 2011-1196/6	16
4	SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	Taşınır Mal İşlemleri Süreci	Sistem ve Uygunluk	Y.Hakan AKKOCA	Ahmet SAYAR	18.04.2011/ 2011-1196/3	13
5	SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	Taşınır Mal İşlemleri Süreci	Sistem ve Uygunluk	Y.Hakan AKKOCA	Ahmet SAYAR	30.03.2011/ 2011-1196/2	9
6	TIP FAKÜLTESİ	Taşınır Mal İşlemleri Süreci	Sistem	Nevzat TEZEL	Turgut IRMAK	28.12.2011/ 2011-1365/5	15
7	YUMURTALIK M.Y.O	Mal ve Hizmet Satın alma	Sistem	Nevzat TEZEL	Turgut IRMAK	10.11.2011/ 2011-1365/3	11
8	YUMURTALIK M.Y.O	Taşınır Mal İşlemleri Süreci	Sistem	Nevzat TEZEL	Turgut IRMAK	14.11.2011/ 2011-1365/4	11
9	DEVLET KONSERVATUARI MÜDÜRLÜĞÜ	Satın Alma ve İhale Süreci	Sistem ve Uygunluk	Ahmet SAYAR	Y.Hakan AKKOCA	30.12.2011/ 2011-1277/4	13
10	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU	Taşınır Mal İşlemleri Süreci	Sistem	Nevzat TEZEL	Turgut IRMAK	05.07.2011/ 2011-1365/2	9
11	DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	Mal ve Hizmet Satın alma/İhale Süreci	Sistem ve Uygunluk	Y.Hakan AKKOCA	Ahmet SAYAR	08.07.2011/ 2011-1196/4	13
12	FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	Taşınır Mal İşlemleri Süreci	Sistem ve Uygunluk	Y.Hakan AKKOCA	Ahmet SAYAR	18.03.2011/ 2011-1196/1	14

13	SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ	Taşınır Mal İşlemleri	Sistem ve Uygunluk	Ahmet SAYAR	Y.Hakan AKKOCA	23.12.2011/ 2011-1277/3	19
14	ARAŞTIRMA UYGULAMA ÇİFLİK MÜDÜRLÜĞÜ	Muhasebe Kayıt, Mali Rapor ve İstatistik Çıkarma Süreci	Sistem ve Uygunluk	Ahmet SAYAR	Y.Hakan AKKOCA	13.10.2011/ 2011-1277/1	30
15	TIP FAKÜLTESİ BALCALI HASTANESİ	Döner Sermaye İşletme Birimi 'Ödeme Süreçleri'	Sistem ve Uygunluk	Turgut IRMAK	Nevzat TEZEL	30.12.2011/ 2011-1442/6	9
16	ÇUKUROVA TEKNOLOJİ GELİŞTİRME YÖNETİCİ A.Ş	Ortaklık Payıyla İlgili Muhasebeleştirme ve Bütçeleştirme İşlemleri	Sistem ve Uygunluk	Ahmet SAYAR	Y.Hakan AKKOCA	20.12.2011/ 2011-1277/2	2
17	Ç.Ü DIŞ İLİŞKİLER BİRİM BAŞKANLIĞI	Erasmus Programı Süreci	Sistem	Nevzat TEZEL	Turgut IRMAK	29.06.2011/ 2011-1365/1	16

EK-2 ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ İÇ DENETİM BİRİMİ TARAFINDAN 2011 YILINDA DÜZENLENEN DİĞER RAPORLARININ DÖKÜMÜ

Denetlenen Birim	Raporun Konusu	Raporun Türü/Mahiyeti	Raporu Düzenleyen İç Denetçiler
FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ	Öğretim Üyesi Yrd.Doç.Bedri AYDOĞAN Hk.	İnceleme ve Araştırma Raporu	Turgut IRMAK
Ç.Ü. GÜÇLENDİRME VAKFI	Ç.Ü. Güçlendirme Vakfının vakıf resmi senedinde yapılan değişikliğe ilişkin işlemlerin incelenmesi.	İnceleme ve Araştırma Raporu	Turgut IRMAK
İDARİ ve MALİ İŞLER DAİRE BAŞKANLIĞI	Üniversitemiz Isı Merkezine alınan Kalorifer yakıtının teslim işlemleri ile Yüklenicinin standartlara uygun yakıt teslim etmemesi sureti ile kurumun zarara uğratılması hk.	Usulsüzlük ve Yolsuzluk Bulgularının Bildirilmesi Raporu	Turgut IRMAK
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE MÜDÜRLÜĞÜ	Tıpta Uzmanlık Eğitimi yapanlara döner sermaye ek ödeme matrahlarına dahil edilen unsurlardan kamu zararı oluşması hk.	İnceleme ve Araştırma Raporu	Turgut IRMAK